

ZÁKLADY ANALÝZY MÉDIÍ

Mgr. Michal Bočák, PhD.

Cieľom predmetu je ovládanie teoretických východísk a konkrétnych aplikácií základných metód a techník výskumu médií a schopnosť ich aplikácie vo vlastnej analýze rôznych aspektov médií. Orientácia vo výskumnej metodológii má pomôcť pri tvorbe seminárnych prác a bakalárskej práce, ako aj na riešenie základných analytických úloh v mediálnej praxi.

základné informácie o predmete	
kód predmetu	1ISJMm/ZANME/11
akademický rok	2011/2012
študijný program	masmediálne štúdiá
stupeň štúdia	bakalársky
zaradenie v OŠP	2. a 3. ročník, ZS
záväznosť predmetu	výberový
rozsah výučby	1 P + 1 S týždenne
spôsob hodnotenia	hodnotený zápočet
počet kreditov	2

KRITÉRIÁ HODNOTENIA

Do celkového hodnotenia sa započítava plnenie nasledujúcich kritérií, z ktorých je každé hodnotené osobitnou čiastkovou známku (s uvedeným percentuálnym podielom na celkovom hodnotení):

- aktívna participácia na hodinách, výber a praktické uplatnenie techniky pri vlastnej analýze vybraného javu (50 %) a
- test zo základov mediálneho výskumu (50 %; test musíte absolvovať úspešne, t. j. získať min. 70 % bodov).

DOCHÁDZKA

Vaša účasť na hodinách je jedným z kľúčových prvkov úspešného absolvovania predmetu. Bez akéhokoľvek postihu (a nutnosti vysvetľovania) môžete využiť tri (3) absencie na prednáške a tri (3) na seminári. Ak tento počet prekročíte, predmet nebudete môcť absolvovať (automaticky získate celkové hodnotenie FX), takže odporúčam šetriť si absencie pre prípad reálnej potreby.

V prípade, ak sa u vás vyskytnú závažnejšie zdravotné problémy, informujte ma, prosím, ak vám to váš zdravotný stav dovoľuje, čo najskôr – v tomto prípade, samozrejme, nájdeme náhradné riešenie, akonáhle budete opäť pripravený/á študovať. Ak prídete na hodinu neskôr než 10 minút po jej oficiálnom začiatku, považuje sa to za absenciu. To isté platí pre skoršie odchody z vyučovania.

PRIPRAVENOSŤ A PARTICIPÁCIA

Vyžadujem (a kontrolujem) dôkladnú priebežnú prípravu. Vašou úlohou je vopred (t. j. pred vyučovaním) sa oboznámiť s požadovanými (aj ďalšími s témou súvisiacimi) zdrojmi a byť pripravený/á náležite sa zapájať do diskusie o nastolenej téme (pri príprave sa riadte rámcovou náplňou stretnutí a mojimi upresňujúcimi pokynmi). Úroveň vašej prípravy (schopnosť zodpovedať nastolené otázky i samostatné zapájanie sa do diskusie) priebežne hodnotím.

Základom dobrej diskusie sú okrem znalosti témy a schopnosti podložené argumentovať vzájomná slušnosť a rešpektovanie partnerov v rozhovore (aj pokiaľ prezentujú protikladné názory). Tak ako kdekoľvek, ani na svojich hodinách netolerujem prejavy akejkoľvek neznášanlivosti, najmä vo vzťahu k pohlavným, gendrovým, sexuálnym, etnickým, rasovým, triednym inakostiam.

CELKOVÉ HODNOTENIE

Vaša výsledná známka (Z) bude vypočítaná ako súčet numerických vyjadrení čiastkových známok (z) vynásobený koeficientmi ich významnosti (k) podľa vzorca: $Z = (z_1 \times k_1) + (z_2 \times k_2)$.

číselné vyjadrenie hodnotení					
A	B	C	D	E	FX
1	1,5	2	2,5	3	4

Príklad: na hodinách ste sa dostatočne a relevantne zapájali do diskusií, no aplikácia techník v projekte nebola najlepšia, čo hodnotím známkou C (2). Na záverečný test ste sa naučili vynikajúco, získali ste A (1). Vaša celková známka teda bude po dosadení všetkých hodnôt vypočítaná takto:

$$(2 \times 0,50) + (1 \times 0,50) = 1,00 + 0,50 = 1,5 \rightarrow \mathbf{B}$$

ŠTUDIJNÉ MATERIÁLY

Povinné študijné texty sú uvedené pri témach jednotlivých stretnutí. Nie vždy ich pokrývajú úplne, takže sa očakáva vaša príprava s pomocou doplnkových zdrojov. V prípade nejasností, samozrejme, neváhajte hľadať vysvetľujúce a doplňujúce informácie v ďalších knihách, časopisoch a na webe.

Linky na vybrané študijné materiály budú sprístupnené v sekcii *Výučba – Zima – Základy analýzy médií* mojej pracovnej stránky michalbocak.weebly.com. Študijné materiály sú zaheslované (pdf, zip-archívy); heslá vám rozošlem na vaše mejlové adresy. **Upozornenie!** Všetky materiály sú určené výhradne na vaše študijné účely. Heslá nesmiete poskytnúť tretím stranám. Za zverejnenie hesiel či iné sprístupnenie materiálov vami tretím stranám neručím. Webstránku predmetu pravidelne navštevujte – budem na nej zverejňovať aktuálne pokyny.

ĎALŠIE UPOZORNENIA A INFORMÁCIE

Keď vchádzate do vyučovacej miestnosti, vypnite si mobilné telefóny alebo aspoň zvuky (aj vibračné zvonenie); budem dodržiavať to isté. Nevenujte sa počas hodiny inej činnosti (esemesky, internet, príprava na iné hodiny a pod.). Zhotovovať akékoľvek záznamy (zvukové, fotografické, audiovizuálne) je na Prešovskej univerzite v Prešove bez predchádzajúceho súhlasu vyučujúceho zakázané. Na hodine môžete jesť a piť; nebuďte však nadmieru hluční. Pri porušení týchto podmienok vás môžem požiadať, aby ste učebňu opustili s tým, že vylúčenie z hodiny sa vám započíta ako absencia. Na krátke opustenie vyučovacích priestorov (WC, užitie lieku a pod.) máte, samozrejme, nárok bez opýtania.

Ak jestvujú závažné okolnosti, ktoré vám bránia venovať sa štúdiu v plnej miere (napr. pohybové obmedzenie, dyslexia, náhle zhoršený psychický stav a pod.; nie pracovný úväzok či iné súkromné aktivity) a o ktorých by som, podľa vás, mal vedieť, bez obáv ma o nich môžete informovať. Tieto informácie ostanú dôvernú. Situácii môžeme po vzájomnej dohode prispôbiť charakter vašej prípravy.

RÁMCOVÁ NÁPLŇ STRETNUTÍ

1. Metodológia, metódy a techniky výskumu; fázy výskumu; validita a reliabilita.
2. Paradigmy výskumu médií (pozitivismus, interpretativizmus, kritický realizmus).
3. Kvantitatívny, kvalitatívny a kombinovaný výskum; základný a aplikovaný výskum médií.
4. Kvantitatívna obsahová analýza mediálnych textov.
5. Základy semiotickej a naratívnej analýzy.
6. Dialogická komunikácia a konverzačná analýza.
7. Analýza diskurzu ako prostriedok odkrývania ideológií.
8. Alternatívne prístupy: marxistická, feministická a queer analýza médií.
9. Dotazník, interview, focus groups.
10. Skúmanie publik a recepcie, mediálna etnografia.
11. Skúmanie mediálnych organizácií: práca v archíve, zúčastnené pozorovanie.

Semináre sú založené na diskusii o prečítaných textoch a aplikácii poznatkov v interpretácii médií a komunikácie, pričom sa využívajú najmä príklady z aktuálnej mediálnej praxe. Náplň seminárov sa v priebehu semestra pružne vyvíja v závislosti od aktuálneho plnenia jednotlivých úloh.

ZÁKLADNÉ ČÍTANIE

- Berger, Arthur Asa: *Media Research Techniques*. 2. vyd. Sage 1998. 175 s.
- Berger, Arthur Asa: *Media and Communication Research Methods: An Introduction to Qualitative and Quantitative Approaches*. Sage 2000. 295 s.
- Berger, Arthur Asa: *Media Analysis Techniques*. 3. vyd. Sage 2004. 264 s.
- Disman, Miroslav: *Jak se vyrábí sociologická znalost. Dotlač 3. vyd. Praha: Karolinum 2002. 375 s.*
- Scherer, Helmut: *Úvod do metody obsahové analýzy. In: Schultz, Winfried – Scherer, Helmut – Hagen, Lutz – Reifová, Irina – Končelík, Jakub: Analýza obsahu mediálních sdělení. Praha: Karolinum 2004, s. 29 – 50.*
- Trampota, Tomáš – Vojtěchovská, Martina: *Metody výzkumu médií. Praha: Portál 2010. 296 s.*

DOPLNKOVÉ ČÍTANIE

- Deacon, David – Pickering, Michael – Golding, Peter – Murdock, Graham: *Researching Communications: A Practical Guide to Methods in Media and Cultural Analysis*. London: Arnold 1999. 427 s.
- Silverman, David: *Ako robiť kvalitatívny výskum. Praktická príručka*. Bratislava: Ikar 2005. 327 s.

KONTAKT

michal.bocak@Gmail.com

WEB

michalbocak.weebly.com

KONZULTÁCIE

utorok 12,30 – 13,30

streda 17,00 – 18,00 (č. 281)

Prípadné konzultácie mimo konzultačných hodín len po predchádzajúcej vzájomnej dohode mejlom.
Na mejly poslané v piatok poobede a cez víkend odpoviem najskôr v pondelok doobeda.

Na tento dokument sa vzťahuje licencia Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported,
dostupná na <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>.